T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/369
KARAR NO : 2019/463
KARAR TR: 08.07.2019

Ö Z E T :Sümer Holding A.Ş. bünyesinde (SAGEM'de) çalışmakta iken bu kurumun özelleştirme kapsamına alınması sebebiyle TÜBİTAK BUTAL (Bursa Test Analiz Laboratuvarı)'da çalışmaya başlayan davacı tarafından, yaş haddinden emekli olmasına kadar geçen süre için tarafına emekli ikramiyesi ödenmesi istemiyle yaptığı başvurusunun zımnen reddine ilişkin davalı idare işleminin iptali istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk

KARAR

Davacı : M.H.T.
Vekili : Av. K.A.
Davalı : Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
Vekili : Av. B.Ş.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; S.Hol.AŞ bünyesinde çalışmakta iken bu kurumun özelleştirme kapsamına alınması sebebiyle 01.04.1996 tarihi itibariyle TÜBİTAK Bursa Test Analiz Laboratuvarı (BUTAL)' da çalışmaya başlayan davacı tarafından, yaş haddinden 5.11.2015 tarihinde emekli olan davacının,1.4.1996-5.11.2015 tarihleri arasındaki çalıştığı süreye karşılık tazminatlarının ödenmesi istemiyle yaptığı 5.1.2016 tarihli başvurusunun reddine ilişkin, davalı idarenin 20.01.2016 tarih ve 13003 sayılı işleminin; 1.4.1996 tarihinden sonraki statüsünün devlet memuru değil, İş Kanunu'na tabi işçi statüsü olduğunu, tarafına kıdem tazminatı ödenmesi gerektiği ileri sürülerek, iptali ile hizmet süresine göre ödenmeyen emekli ikramiyesinin emekli olduğu tarihten itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

BURSA 1. İDARE MAHKEMESİ 7.5.2017 gün ve E:2016/814, K:2017/802 sayı ile, davacının 1975-1996 yılları arasında Sümer Holding A.Ş. bünyesinde yer alan Sagem (Bursa Araştırma Geliştirme ve Eğitim İşletmesinde) müdür yardımcısı olarak çalıştığı, çalıştığı kuruluşun 4046 sayılı Özelleştirme Kanunu Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 19.01.1996 tarih ve 96/2 nolu kararı ile imzalanan devir protokolü ile TÜBİTAK'a devredildiği, devrin gerçekleştiği 01.04.1996 tarihinden emekli olduğu tarihe kadar 5434 sayılı Kanunun ek 71 maddesince tanınan hak çerçevesinde Emekli Sandığı ile ilişkisini devam ettirerek çalışmaya devam ettiği, 1975-1996 yılları arasındaki çalışmasına karşılık olarak 20 yıl üzerinden kendisine emekli ikramiyesi ödendiği, davacının TÜBİTAK Butal'da (Bursa Test Analiz Laboratuvarı), 01.04.1996 tarihinde hizmet sözleşmesi imzalayarak çalışmaya başladığı, yaş haddinden emekli olduğu tarihine kadar çalışmasını sürdürdüğü, hizmet sözleşmesiyle çalıştığı TÜBİTAK Butal'daki çalışmaları karşılığı tazminatlarının ödenmesi istemiyle yaptığı başvurusunun reddi üzerine bakılan davanın açıldığı; davacının İş Kanunu hükümlerine göre ve hizmet sözleşmesi ile çalışmasına devam ettiği, TEZ-KOOP İş Sendikası'na dayanışma aidatı ödeyerek üye olduğu ve toplu iş sözleşmesinden faydalandığı göz önüne alındığında, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün Adli Yargının (İş Mahkemeleri) görev alanında bulunduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 31. İŞ MAHKEMESİ 2.2.2019 gün ve E:2017/415, K:2019/103 sayı ile, dosya kapsamındaki belge ve bilgiler ve emsal kararlar da gözetildiğinde davacının memur statüsünün devam ettirilmesi nedeniyle İş Kanunun kapsamında kıdem tazminatı ödenecek personel niteliğinde bulunmadığı gözetilerek, davada idari yargının görevli olduğu anlaşıldığından yargı yolunun caiz olmaması dava şartı yokluğu nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili, idari ve adli yargı yerlerince verilmiş olan görevsizlik kararları nedeniyle oluştuğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan08.07.2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Olay kısmında belirtildiği üzere, tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada; idare mahkemesince adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen adli yargı yerinin sahip olduğu seçenekler ile verdiği karar bakımından bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

1-2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde yer alan, " Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca (…) ileri sürülebilir. " hükmüne göre,idare mahkemesinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde, olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak; hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

2- 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesindeki "Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fikra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir." hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki,başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da ihtiva etmesi gerekir.

Yasakoyucu, 14. maddeye göre hukuk alanında olumsuz görev uyuşmazlığı doğması halinde her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma iradesini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme nazaran daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile, daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurma olanağını tanımıştır.

Olayda, adli yargı yerince, öncelikle görevsizlik kararı verilmekle birlikte, bununla yetinilmemiş ve görevli merciin belirtilmesi için re'sen Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına da karar verilmiştir.

Bu haliyle, Ankara 31. İş Mahkemesi'nce re'sen yapılan başvuru, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen yönteme uymamaktadır.

Ancak, idari ve adli yargı yerleri arasında olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının, son görevsizlik kararını veren Mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Sümer Holding A.Ş. bünyesinde SAGEM'de çalışmakta iken bu kurumun özelleştirme kapsamına alınması sebebiyle 1.4.1996 itibariyle TÜBİTAK BUTAL (Bursa Test Analiz Laboratuvarı)'da çalışmaya başlayan davacı tarafından, yaş haddinden 5.11.2015 tarihinde emekli olmasına kadar geçen süre için tarafına emekli ikramiyesi ödenmesi istemiyle yaptığıbaşvurusunun reddine ilişkin davalı idare işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasanın 125. maddesinde, idarelerin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu hüküm altına alınmıştır.

4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun "Kuruluşlardaki Personelin Nakli" başlıklı 22. maddesinde; "Özelleştirme programına alınan kuruluşlarda (iştirakler hariç) ilgili kuruluş veya İdare tarafından istihdam fazlası personel belirlenmesi ya da bu kuruluşların kısmen veya tamamen satışı nedeniyle kamu tüzel kişiliğinin sona ermesi, devredilmesi, küçültülmesi, faaliyetlerinin durdurulması, kapatılması, tasfiye edilmesi halinde; bu kuruluşlarda programa alınma tarihi itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi olarak veya sözleşmeli statüde çalışmakta olanlar ile iş kanunlarına tâbi olarak görev yapmakla birlikte toplu iş sözleşmesi hükümlerinden yararlanmayan genel müdür, genel müdür yardımcısı, teftiş kurulu başkanı, kurul başkanı, daire başkanı, müessese, bölge, fabrika, işletme ve şube müdürü, müfettiş ve müfettiş yardımcısı, müşavir ve başuzman unvanlı kadrolara atanmak suretiyle görev yapan personel, kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilmek üzere yukarıda belirtilen işlemlerin tamamlanmasından itibaren onbeş gün içerisinde İdare tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Nakil hakkı tanınan bir kadro veya pozisyonda görev yapmakta iken İdare tarafından ihdas edilen ve iş kanunlarına tâbi olan kadrolara atanmayı kabul edenler ile kuruluş özelleştirme programına alındıktan sonra kuruluşa naklen veya açıktan atananlar bu madde ile getirilen nakil hakkından yararlanamaz. İdare, özelleştirme programındaki kuruluşlarda nakil hakkı kapsamında yer alan kadro ve pozisyonlardan boş bulunanları iptal etmeye, kadro ve pozisyonların yerini, aynı kuruluş bünyesindeki şirketler veya işyerleri arasında değiştirmeye yetkilidir. Özelleştirme programındaki herhangi bir kuruluşun personeli, İdare tarafından özelleştirilecek kuruluşlarda görevlendirilebilir ve yetkilendirilebilirler.

Bu maddenin birinci fıkrasına göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilmek üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilen personelin, kuruluşun kamu tüzel kişiliğinin sona erdiği tarihten, yeni kurumlarında göreve başlayacakları tarihi takip eden aybaşına kadar geçecek süreye ilişkin olarak eski kadro veya pozisyonlarına ait aylık, ücret, varsa ikramiye ve ücrete bağlı diğer malî hakları ile yeni kurumlarında göreve başlayacakları tarihe kadar geçecek süredeki sosyal hak ve yardımları (harcırah, sağlık giderleri, cenaze giderleri ve ölüm yardımı) Özelleştirme Fonundan

ödenir ve bunlardan T.C. Emekli Sandığına tâbi olanların bu süre içinde Sandıkla olan ilgileri devam eder. Eski görev yerinden alınan aylık ve diğer malî haklar için borç çıkarılmaz ve kurumlar arasında herhangi bir hesaplaşma yapılmaz. Personelin Devlet Personel Başkanlığına bildirildikleri tarihten yeni görev yerlerine başlayacakları tarihe kadar geçecek süredeki aylık ve ücretlerindeki artışlar, beşinci ve altıncı fıkraların uygulanmasında dikkate alınmaz. Bu personelden nakil sürecinde emekli olanlara T.C. Emekli Sandığınca ödenen emekli ikramiyeleri, makam, görev ve temsil tazminatları ile ölüm yardımları, ödenmesini takiben iki ay içerisinde faturası karşılığında Hazine tarafından T.C. Emekli Sandığına ödenir.... İş kanunlarına tâbi olarak çalışmakta iken, bu madde gereğince diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilen personele kıdem tazminatı ödenmez ve bunların önceden kıdem tazminatı ödenmiş süreleri hariç, kıdem tazminatına esas hizmet süreleri 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre emekli ikramiyelerinin hesabında dikkate alınır "

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanun'un Ek 71.maddesinde "Sosyal güvenlik bakımından T.C. Emekli Sandığına tabi bir görevde bulunmakta iken, özelleştirme programına alınan kuruluşların bu Kanuna göre emeklilik hakkı tanınan kadro ve pozisyonlarına atananlarla, bu kuruluşların özelleştirilmeleri sonucu sermayelerindeki kamu payı % 50'nin altına düşenler ile bunlardan anonim şirkete dönüştürülüp dönüştürülmediğine bakılmaksızın satılan veya devredilenlerde T.C. Emekli Sandığına tabi olarak çalışan personelden isteyenlerin Sandıkla ilgileri devam eder. Ancak bu kuruluşların sermayelerindeki kamu payının %50'nin altına düştüğü tarihten, anonim şirket statüsünde olmayanların satışı veya devri tarihinden sonra Sandığa tabi olarak geçen süreler için emeklilik ikramiyesi ödenmez.

Bu madde gereğince T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilenlere ve bu Kanuna tâbi olarak çalışmakta iken bu kuruluşların özelleştirilmesi, faaliyetinin durdurulması, kapatılması veya tasfiye edilmesinden önce emeklilik, malûliyet veya ölüm nedeniyle görevlerinden ayrılmış olup da kendilerine veya dul ve yetimlerine T.C. Emekli Sandığınca aylık bağlanmış olanlara ödenen emekli ikramiyesi, makam, görev ve temsil tazminatları ile ölüm yardımları ödenmesini takip eden iki ay içinde faturası karşılığında Hazine tarafından T.C. Emekli Sandığına ödenir."

Hükümlerine yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacının 1975-1996 yılları arasında Sümer Holding A.Ş bünyesinde yer alan SAGEM (Bursa Araştırma Geliştirme ve Eğitim İşletmesinde) müdür yardımcısı olarak çalıştığı, çalıştığı kuruluşun 4046 sayılı Özelleştirme Kanunu Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 19.1.1996 tarih ve 96/2 nolu kararı ile imzalanan devir protokolü ile TÜBİTAK'a devredildiği, devrin gerçekleştiği 1.4.1996 tarihinden emekli olduğu tarihe kadar 5434 sayılı Kanunun ek 71 maddesince tanınan hak çerçevesinde Emekli Sandığı ile ilişkisini devam ettirerek çalışmaya devam ettiği, 1975-1996 yılları arasındaki çalışmasına karşılık olarak kendisine emekli ikramiyesi ödendiği, davacının TÜBİTAK BUTAL'da (Bursa Test Analiz Laboratuvarı), 1.4.1996 tarihinde hizmet sözleşmesi imzalayarak çalışmaya başladığı, yaş haddinden emekli olduğu tarihe kadar çalışmasını sürdürdüğü, hizmet sözleşmesiyle çalıştığı TÜBİTAK BUTAL'daki çalışmaları karşılığı emekli ikramiyesinin ödenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında mevcut olan devir protokolüne göre memur listesiyle TÜBİTAK'a devredilen davacının protokolün 4.maddesinden tüm özlük haklarıyla devredildiği işçilerin ise kıdem tazminatlarının TÜBİTAK tarafından üstlenileceği düzenlenerek memur olan davacının emekli ikramiyesine yönelik hakkının korunacağının anlaşılması gerektiği gibi davacı TÜBİTAK'a devri ile hizmet sözleşmesi kapsamında çalışmaya başlasa bile Emekli Sandığı ile ilişkisinin devam ettirilmesi talebinde bulunduğu, TÜBİTAK tarafından emekli keseneklerinin 5434 sayılı Kanun kapsamında yatırılarak iştirakçiliğinin devam ettirildiği, İş Kanunu kapsamında kıdem tazminatı ödenecek personel konumunda olmadığı, bu sebeplerle ve yukarıda sözedilen mevzuat hükümleri uyarınca davacı tarafından açılan davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü idari yargı yerinin görevine girdiğinden, Bursa 1. İdare Mahkemesi'nin 17.5.2017 gün ve E:2016/814, K:2017/802 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Bursa 1. İdare Mahkemesi'nin 17.5.2017 gün ve E:2016/814, K:2017/802 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 08.07.2019 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ